

مقدمه ناشر

سلام به همه‌ی دوستای خوب دانشآموز!

امیدوارم حالتون حسابی خوب خوب باشه. یک موضوع خیلی مهم ذهنمو مدام به خودش مشغول کرده! گفتم بهتره اون رو با شماها در میون بذارم. در این چند سال یک اتفاق خیلی بد افتاده و اون بدخشدن بیشتر دانشآموزهاست. متاسفانه این روزها فعالیت‌های مرتبط با ماهیچه‌های انگشتان دست، مثل رنگ آمیزی، نقاشی و نوشتن توسط دانشآموزها هر روز داره کمتر و کمتر می‌شه و به همین دلیل دست خط بچه‌ها اون چیزی نیست که باید باشه. بدخٹی بچه‌ها باعث یک اتفاق خیلی بدتر شده به اسم نامرتب‌نویسی! البته من تا حالا خودم این عبارت رو جایی ندیدم، ولی فقط این عبارت می‌تونست حرف دلم رو روی کاغذ بیاره!

نامرتب‌نویسی دانشآموزها یکی از دردناک‌ترین ویژگی‌هاییه که من به عنوان یک معلم در بیشتر دانشآموزها می‌بینم و دوست دارم هر جوری شده اون رو برطرف کنم، اما نمی‌شه! چون خود بچه‌ها اصلاً متوجه وجود این مشکل و اهمیتش نیستن و حواسشون نیست که این موضوع به ظاهر کوچک و پیش پا افتاده چه اثر بدی روی یادگیریشون و از اون مهم‌تر روی لذت‌بردنشون از فعالیت‌های نوشتاری داره.

امیدوارم مقدمه‌ی این کتاب شما رو راجع به دست‌خطتون و مرتب‌بودن نوشه‌هاتون به فکر فرو ببره و بعدش یه تصمیم بزرگ بگیرین.

مراقب نوشه‌هاتون باشین

تا بعد

فهرست

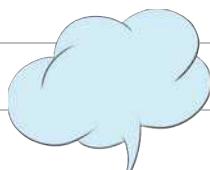
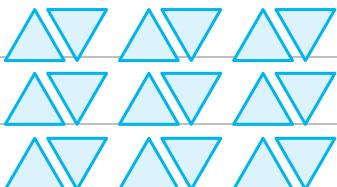
۱۰۰	درس سیزدهم: ایران زیبا	• ریاضی
۱۰۴	درس چهاردهم: پرچم	۶ فصل اول: عدد و رقم
۱۰۶	درس پانزدهم: نوروز	۱۴ فصل دوم: جمع و تفریق اعداد دورقمی
۱۰۸	درس شانزدهم: پرواز قطره	۲۲ فصل سوم: اشکال هندسی
۱۰۹	درس هفدهم: مثلی دانشمندان	۲۹ فصل چهارم: عددهای سه رقمی
علم		
۱۱۴	درس اول: زنگ علوم (گردش در باغ)	۳۹ فصل پنجم: اندازه گیری
۱۱۵	درس دوم: هوای سالم، آب سالم	۴۸ فصل ششم: جمع و تفریق اعداد سه رقمی
۱۱۹	درس سوم: زندگی ما و گردش زمین (۱)	۶۰ فصل هفتم: کسر و احتمال
۱۲۱	درس چهارم: زندگی ما و گردش زمین (۲)	۶۷ فصل هشتم: آمار و نمودار
۱۲۴	درس پنجم: پیام رمز را پیدا کن (۱)	• فارسی
۱۲۶	درس ششم: پیام رمز را پیدا کن (۲)	۷۴ درس اول: کتابخانه کلاس ما
۱۲۹	درس هفتم: اگر تمام شود ...	۷۷ درس دوم: مسجد محله‌ی ما
۱۳۳	آزمون: ارزشیابی نوبت اول	۷۹ درس سوم: خرس کوچولو
۱۳۵	درس هشتم: بسازیم و لذت ببریم!	۸۲ درس چهارم: مدرسه‌ی خرگوش‌ها
۱۳۶	درس نهم: سرگذشت دانه	۸۴ درس پنجم: چوپان درست کار
۱۴۰	درس دهم: درون آشیانه‌ها	۸۶ درس ششم: کوشش و نوشش
۱۴۳	درس یازدهم: من رشد می‌کنم	۸۸ درس هفتم: دوستان ما
۱۴۵	درس دوازدهم: برای جشن آماده شویم	۹۱ درس هشتم: از همه مهربان‌تر
۱۴۸	درس سیزدهم: بعد از جشن	۹۳ درس نهم: زیارت
۱۵۲	درس چهاردهم: از گذشته تا آینده (نان)	۹۵ درس دهم: هنرمند
۱۵۵	آزمون: ارزشیابی نوبت دوم	۹۸ درس دوازدهم: فردوسی

عدد و رفم

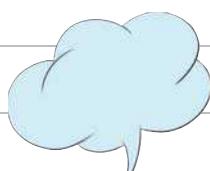
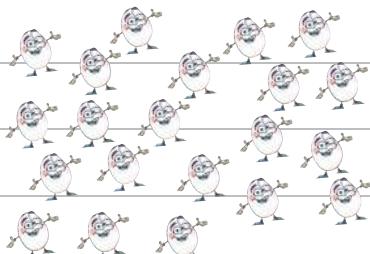
فصل
اول

عدد و شمارش

۱ بشمار، به عدد بنویس و چوب خط بکش.

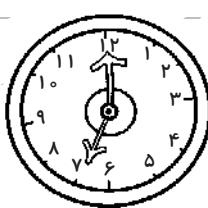
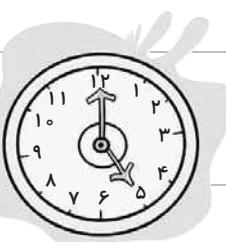
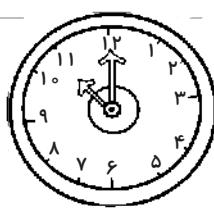

به عدد:

به عدد:

۲ ساعتی که عدد ۵ را نشان می‌دهد، رنگ بزن.

۳ با خط کش عدهای مثل هم را به هم وصل کن.

19

46

78

34

چهل و
شش

نوزده

سی و
چهار

هفتاد و
هشت

X

□

○

+

○

○

+

فصل ۱

۹ تا ۲۰ رقم

○

○

+

○

○

+

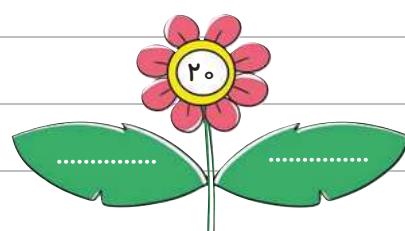
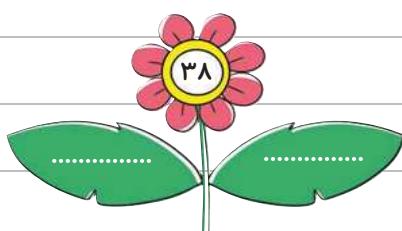
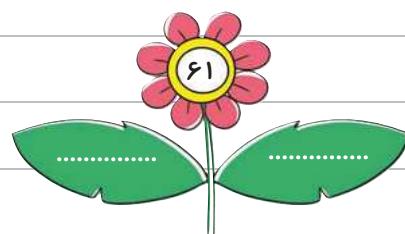
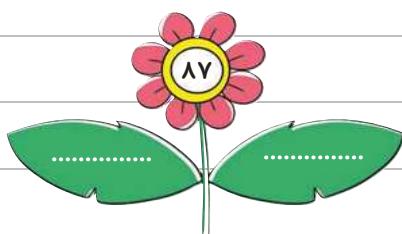
○

+

○

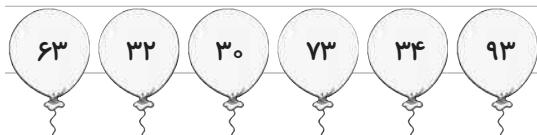
+

۴ به عددهای زیر دقت کن، عدد قبل و بعد آنها را درون گلبرگ‌ها بنویس.

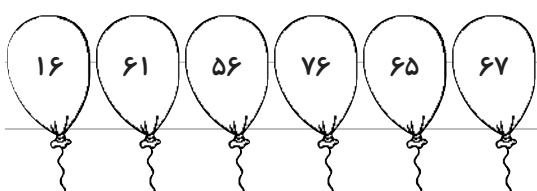

دسته‌های دهتایی و یکی

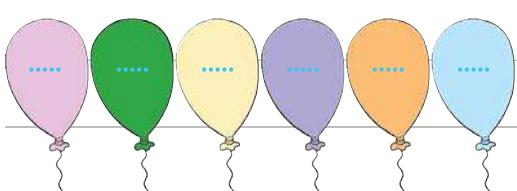
۵ عدد روی هر بادکنک را بخوان.

الف بادکنک‌هایی را که یکان عدد داخل آن ۳ است، رنگ بزن.

ب بادکنک‌هایی را که دهگان عدد داخل آن ۶ است، رنگ بزن.

پا داخل بادکنک‌ها اعدادی را بنویس که دهگان آن‌ها ۷ باشد.

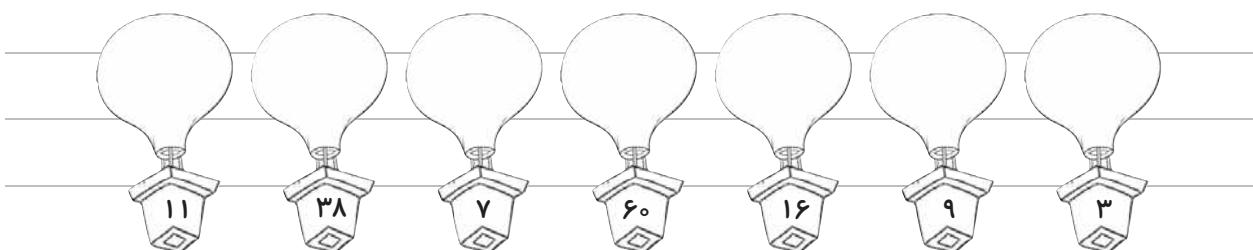
۶ رقم‌های اعداد زیر را بنویس.

۴۷ → ۹

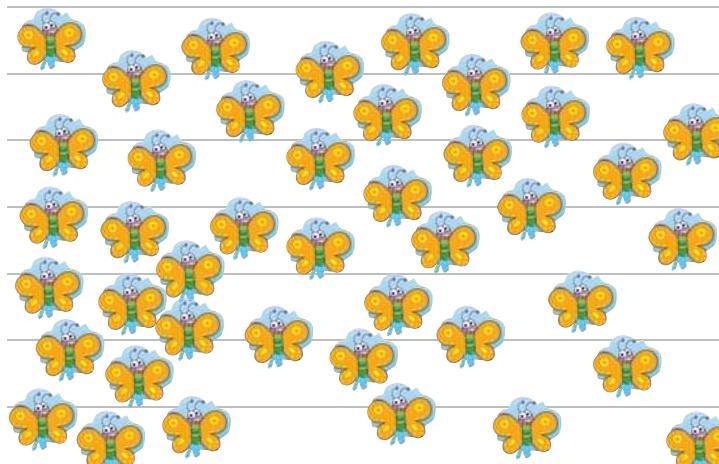
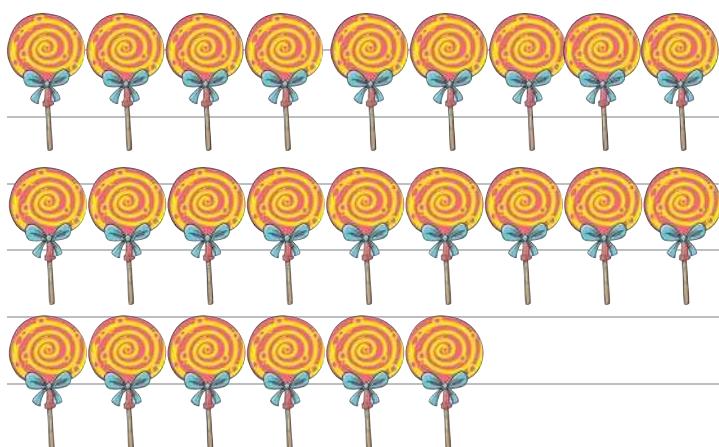
۱۴ → ۹

۶۵ → ۹

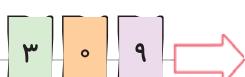
۷ بالون‌های یکرقمی را با مداد سبز و بالون‌های دورقمری را با مداد قرمز رنگ کن.

۸ دسته‌های دهتایی جدا کن، در جدول قرار بده و عدد مناسب را بنویس.

۹ با کارت‌های زیر، تا می‌توانی عدد ۳ رقمی بساز و بنویس.

۱۰ رقم دهگان هر عدد را جدا کن و درون چتر زیر آن بنویس.

۲۸

۱۳

۶۰

۸۳

۴۵

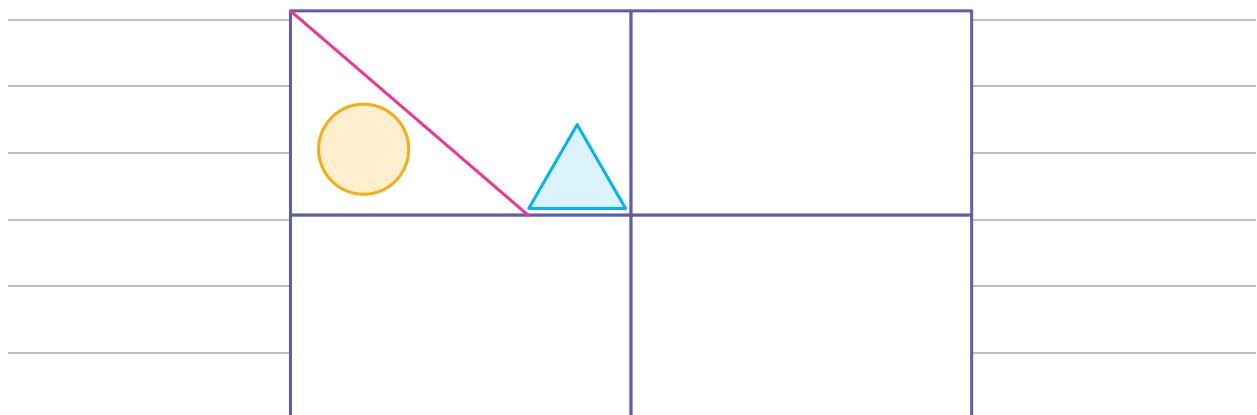
۹۱

۱۱

سه قسمت دیگر شکل را با استفاده از خط کش و شابلون کامل کن.

۱۲

زهره ۱۶ آبنبات داشت. ۷ تا از آن‌ها با طعم پرتقالی و بقیه با طعم توت فرنگی بود. زهره چند آبنبات توت فرنگی داشت؟ (شکل بکش).

زهره ..... آبنبات توت فرنگی داشت.

۱۳

در پارک ۱۴ کودک در حال بازی کردن بودند. ۸ تا از آن‌ها همراه مادرشان از پارک خارج شدند و پس از چند دقیقه ۵ کودک دیگر وارد پارک شدند. حالا چند کودک در پارک بازی می‌کنند؟ (با استفاده از محور حل کن.)

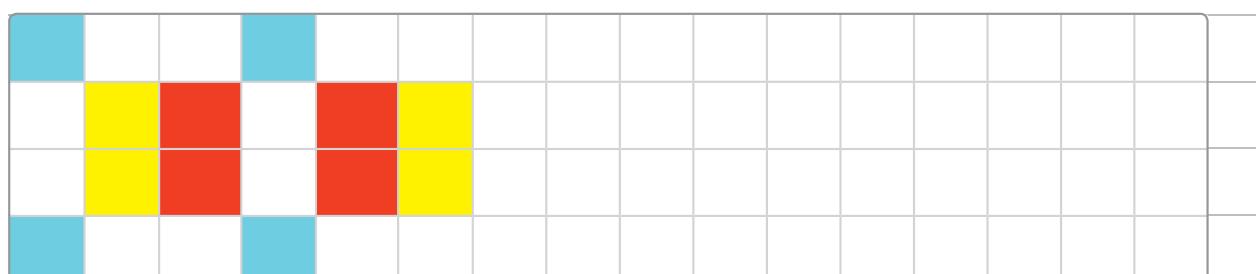

کودک در پارک بازی می‌کنند.

۱۴

الگوهای را ادامه بده.

۱۵ بگو من چه عددی هستم؟

عددی دورقمی هستم که رقم یکانم ۲ و رقم دهگانم یک عدد قبل از ۷ است.

الف عددی دورقمی هستم که رقم یکانم ۶ و رقم دهگانم ۲ تا بیشتر از رقم یکانم است.

ب عددی دورقمی هستم که رقم دهگانم ۸ و رقم یکانم ۳ تا کمتر از دهگانم است.

پ عددی دورقمی هستم که رقم دهگانم ۵ و رقم یکانم ۲ تا بیشتر از دهگانم است.

ت عددی دورقمی هستم که رقم دهگانم ۵ و رقم یکانم ۵ تا بیشتر از دهگانم است.

۱۶ حمید ۱۸ نهال کاشته است. خواهرش ۳ نهال بیشتر از او کاشته است. خواهر

حمید چند نهال کاشته است؟ (چوب خط بکش).

خواهر حمید ..... نهال کاشته است.

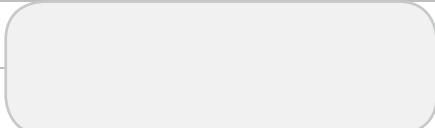
جمع و تفریق

۱۷ مانند نمونه، جواب جمع و تفریق‌های زیر را با کشیدن چوب خط به دست بیاور.

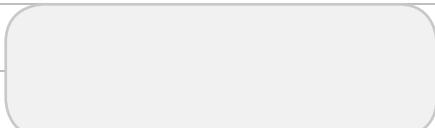
$$6 + 4 + 7 = \underline{17}$$

$$7 + 5 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4 + 8 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

۱۸ با کشیدن شکل، مسئله را حل کن و راه حل را بنویس.

فراز ۹ مژیک آبی و ۷ مژیک قرمز دارد. فراز روی هم، چند مژیک دارد؟

۱۹ شکل زیر مربوط به کدام یک از عبارت‌های جمع است؟ با علامت ✓ مشخص کن و جای خالی را پر کن.

$$۲+۶+۵+۳=.....$$

$$۲+۶+۶+۳=.....$$

$$۲+۶+۵+۲=.....$$

۲۰ مسئله‌ی زیر را با هر روشی که دوست داری حل کن.

شنبم خیاط است. او هفته‌ی گذشته ۵ پیراهن و ۳ دامن دوخته است. این هفته هم ۴ دامن می‌دوزد. شنبم تا آخر این هفته روی هم چند پیراهن و دامن می‌دوزد؟

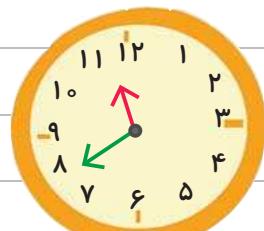
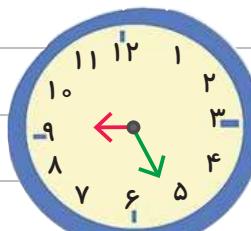
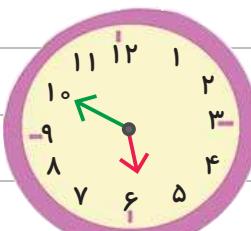
۲۱ برای شکل‌های زیر جمع یا تفریق مناسب بنویس.

$$\text{.....} = \text{.....}$$

$$\text{.....} = \text{.....}$$

۲۲ جاهای خالی را با اعداد مناسب کامل کن.

ساعت از ..... گذشته

ساعت به ..... مانده

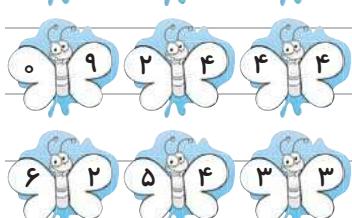
ساعت از ..... گذشته

ساعت به ..... مانده

۲۳ هر دو عدد روی بال پروانه را جمع کن و حاصل جمع را با توجه به

راهنمای جدول رنگ بزن.

6
9
8

۲۴ حاصل جمع‌های زیر را به دست آور.

$$\omega + \omega + 10 + 10 = \dots$$

$$\omega + 20 + 30 + \omega + 10 =$$

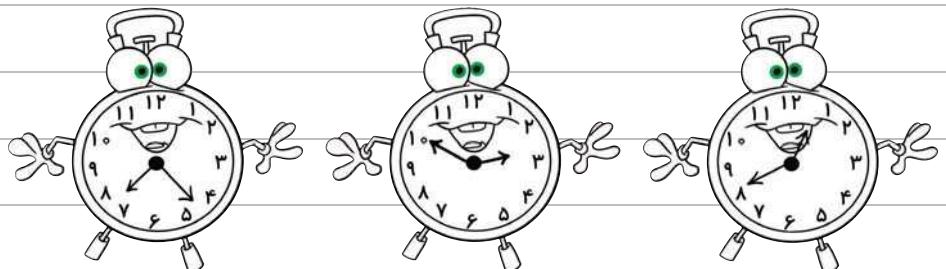
$$P_0 + P_0 + Q + P_0 + Q = \dots$$

$$\omega + \Gamma + \Psi_0 + I_0 + \Psi_0 = \dots$$

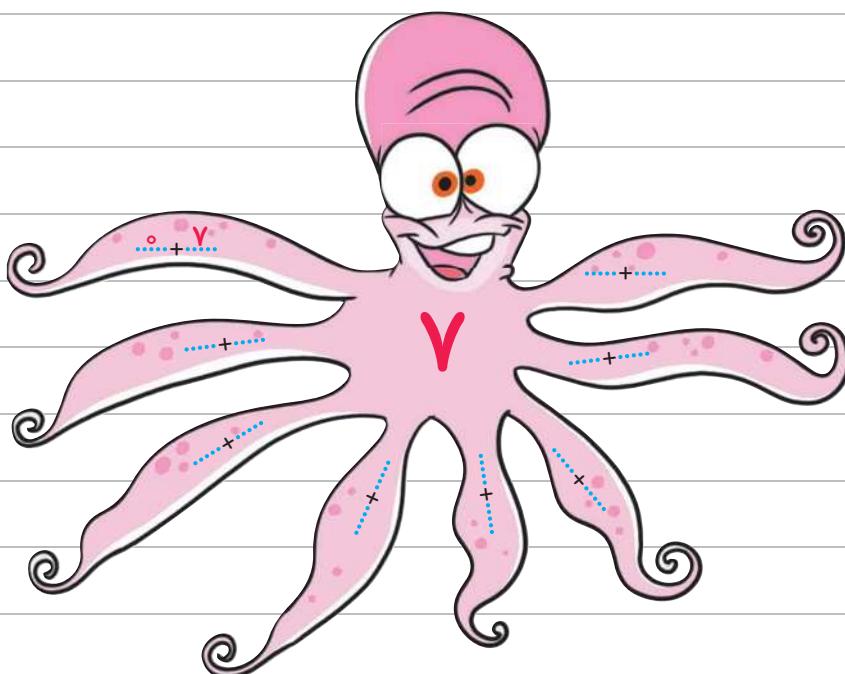
$$10 + 10 + 10 + 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

۲۵ با توجه به جدول، ساعت‌ها را رنگ کن.

ساعت به ۳ مانده	
ساعت از ۷ گذشته	
ساعت به ۱ مانده	

۲۶ جمع‌های زیر را کامل کن. (مانند نمونه)

۲۷ الگوهای زیر را انجام بده.

R - O - V .....

۲۰-۳۰-۳۰-

八〇 - 九〇

شمارش چند تا چند تا

۲۸ هر طبقه‌ی ساختمان زیر از ۳ چینه ساخته شده است. ساختمان‌سازی را تا طبقه‌ی پنجم ادامه بده و الگوی عددی را کامل کن.

طبقه‌ی اول

طبقه‌ی دوم

طبقه‌ی سوم

طبقه‌ی چهارم

طبقه‌ی پنجم

۳, , , , , ,

۲۹ اتوبوسی ۹ مسافر داشت. ۵ نفر در ایستگاه اول پیاده شدند و ۴ نفر در ایستگاه دوم سوار شدند. حالا چند مسافر در اتوبوس باقی مانده است؟

۳۰ الگوی عددی زیر را ادامه بده و مربع‌ها را طبق الگورنگ کن.

۴ - ۸ - ۱۲ -

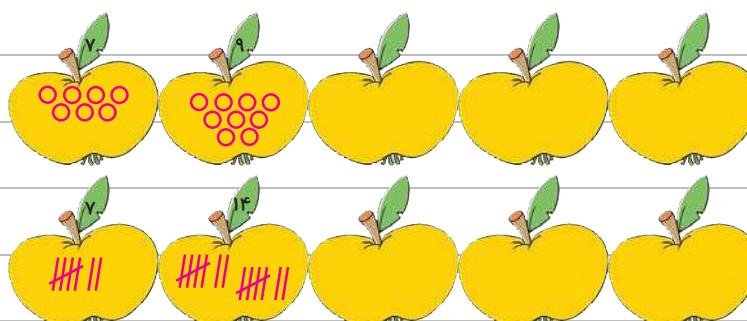
۳۱ جاهای خالی را کامل کن.

الف در شمارش ۳ تا ۳ تا عدد قبل از ۱۵ چند است؟

ب در شمارش ۹ تا ۹ تا بعد از عدد ۲۷ چه عددی است؟

پ کوچک‌ترین عدد ساخته‌شده با دو کارت ۸ و ۴ کدام است؟

۳۲ با رسم شکل و چوب خط الگوهای عددی را کامل کن. (مانند نمونه)

۴ جاهای خالی را مانند نمونه کامل کن و معنی هر کلمه را بنویس.

با + ادب = بالادب: یعنی کسی که ادب دارد.

الف با + سواد = با سواد

ب با + سلیقه = با سلیقه

پ با + دقّت = با دقّت

ت با + نظم = با نظم

۵ جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کن.

الف به چیزی که ارزش دارد می‌گویند.

ب یعنی کسی که حوصله دارد.

پ به کسی که از چیزی خبر دارد می‌گویند.

ت یعنی کسی که حجاب دارد.

۶ با کلمه‌های زیر جمله‌های زیبا بساز.

الف نماز جماعت:

ب حوض:

۷ با استفاده از کلمه‌های «بانظم» و «بادقّت» برای تصویر مقابل دو جمله‌ی زیبا بنویس.

۸ با مرتب کردن کلمه‌های درهم ریخته جمله‌های مناسب بنویس.

خوشحال - بسیار - بودند - ما - محله‌ی - مردم

همکاری - از - تشکّر کرد - کسانی - امام جماعت - که - کرده بودند

۱ کدام یک از این تصویرها، هوای آلوده را نشان می‌دهد؟

چرا هوا آلوده شده؟

برای زندگی به آب سالم نیاز دارند.

۲ همه‌ی

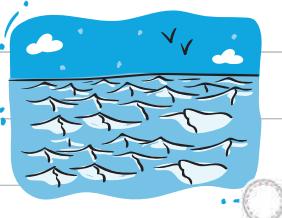
۳ کدام یک از کارهای زیر باعث آلوده شدن هوا نمی شود؟

(۱) استفاده ای زیاد از وسایل نقلیه شخصی

(۲) کاشت درخت و گیاهان در سطح شهر

(۳) انتقال کارخانه ها به داخل شهر

۴ آب کدام یک از تصویرهای زیر قابل آشامیدن است؟

۵ برای جلوگیری از آلودگی رودخانه ها کدام یک از کارهای زیر مؤثر است؟

(۱) ریختن زباله ها در سطلهای مخصوص آن

(۲) کاشتن درخت در اطراف رودخانه

(۳) مصرف نکردن مواد غذایی در اطراف رودخانه

۶ جمله‌ی زیر را ادامه بده.

اگر آب رودخانه‌ای خشک شود، جانداران داخل و اطراف آن

۷ هر تصویر چه چیزی را نشان می دهد؟

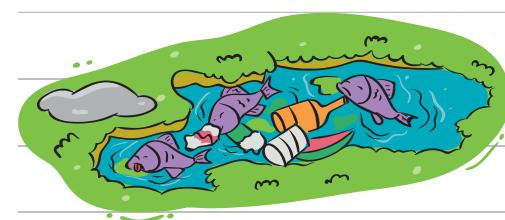
۸ آبی که می آشامیم چه مراحلی را در تصفیه خانه گذراند؟

۹ تأثیر هوای آلوده را بر زندگی گروههای زیر بنویس.

۱ جانوران:

۲ گیاهان:

۱۰ با توجه به تصویر فکر می‌کنی علت مردن ماهی‌ها چیست؟

۱ انتظار ماهی‌های رودخانه از انسان‌ها چیست؟

۱۱ نتیجه‌ی آلودگی را در هر یک از محیط‌های زیر بنویس.

۱ رودخانه:

۲ هوا:

۱۲ راه‌های درست مصرف آب چیست؟

۱۳ هر کدام از جانداران زیر از آب چه استفاده‌هایی می‌کنند؟

۱ انسان:

۲ جانوران:

۳ گیاهان:

۱۴ کدام یک درست و کدام یک غلط است؟ چرا؟

۱۵ چرا آب رودخانه‌ها بهداشتی و قابل آشامیدن نیست؟

۱۶ چگونه می‌توانیم هوای سالم داشته باشیم؟

۱۷ چگونه می‌توانیم به حفظ محیط زندگی جانوران کمک کنیم؟

۱۸ پیشنهادهای خود را برای داشتن محیط سالم بنویس.

